

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Guthlaci Anachoretæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

Sed hic Sanctus cum tot tantisque virtutibus, contemptu rerum transeuntium, prophetiae spiritu, orationis intentione incomparabiliter esset praeditus; unum tamen erat quod reprehensione aliqua dignum putabatur: quia nonnunquam tanta ei laetitia inerat, ut illis tot virtutibus, nisi sciretur esse plenus, nullo modo crederetur. Sed magna est haec omnipotentis Dei dispensatio: & plerumque contingit, ut quibus maiora bona praestat, quaedam minora non tribuat: ut semper eorum animus habeat, unde se ipse reprehendat: quatenus dum appetunt perfici esse nec possunt: & laborant in hoc quod non acceperunt, nec tamen elaborando prevalent, in his quae accepta habent, se minimè extollant: sed dicant, quia ex seipsis maiora bona non habent, qui in semetipsis vincere parva vitia atque extrema non possunt. Fit itaque ut miro modo una eademque mens, & virtute polleat & ex infirmitate laceat: quatenus & ex parte constructa sit, & ex parte conspiciat se esse destructam: ut per bonum quod quaerit & habere non valet, illud seruet humiliter, quod habet. Sic ergo & in unaquaque anima agitur, ut in humilitatis custodiam aliquando ad lucra maxima ex minimo damno seruetur.

Cur in sanctis viris interdum parva quaedam vitia inhaerent.

VITA S. GUTHLACI ANACHORETAE & Confessoris. ex ea qua est apud Surium. Hanc vitam scripsere viri sancti, Guilielmus Ramesey Anglus Benedictinus, item Felix Crolandensis Benedictinus. Floruit hic Sanctus circa annum salutis septingentesimum & sextum.

Non diebus Ethelredi regis Merciorum, nobilis quidam nomine Penvaldus regali progenie ortus, ex vxore sua Teeta sanctum progeniuit Guthlacum

11. Aprilis. Parentes s. Guthlaci.

Visio admiranda dum nascitur.

cum seruum Dei eximium, puerū facie admodū cora, gratū adeo & acceptū omnibus, vt etiam aspectu animos hominū ad gratiam & fauorē cōciliaret. Ante verò quā in lucem ederetur, fuit lesti prognostico designatus. Nam cū eius genitricis cū partūs doloribus conflictaretur, manus rubricatoris cælitus missa, ad ostium domus ineffabili gure coruscare est visa: vnde ingēs hominū multitudo ad inauditæ visionis prodigiū accurrens, vgnū diuinę dispēlationis mysteriū expectabat. que stupore magno secundū varios animorum motus, opinionib⁹ ambiguis fluctuaret, vna oblitē de domo egrediēs, infantē iā natū esse proclamauit qui maximā apud oēs expectationē sui cōcitauit.

Dat se militrix in iuuentute.

Interea cū annum quartum & vigesimum gisset, & sui generis inimicos inualuisse cōspicere cœpit ad militarem gloriā animo magno aspirare, decoratusque cingulo militari, in hostiles populos immaniter sœuire, vrbes oppugnare, castella uertere, & obuia quæq; hostilia demoliri; ita vt inter armorū crudelitatem suis ipse Christus sericors esset, & tertiā prædæ partē illis refunderet. Tandem diuino instinctu, prudēter admodū & horrendos regū & magnorum principum cōspicere.

Monasteriū petit posthabita militiā.

ad memoriā reuocans, tota mēte ad Christi militiam aspirare cœpit; abiectisq; armis, Rependit monasticis se disciplinis incipit: vbi cū a diu strenuē Christo militasset, ad maiore persequendi gradū aspirans, impetrata à fratribus veniens.

Insulā horridā ingreditur victurus solitarius.

vastā quandam insulā, ob eremi mōstra & latronū demonū formas inhabitalē, quā Croulandenses, die S. Apostolo Bartholomęo sacro, cū diu iuuenibus abiit: vbi ædificato modico tugurio solo pane & aqua lutulenta vitam cōtra vana

monum in

Et qui

nō tempo

tam vehe

vt planē i

sertū relig

set; ni præ

gerat, cōfi

tem plane

eius; anir

ris, ita rob

intermissu

uerteret; p

nunquā eu

oēm victo

rantes se in

vt quod vi

adebant vt

summuq;

Proponeba

torū Patr

na, quibus e

te hac rati

sanctus pul

si nomine,

Cū aut

indē elapsi

in eū, vi ma

que ē cellu

te demō ex

es veprium

eribus ac t

um mortis

ue crucian

mic

monum insidias cum præclaro certamine instituit.

Et quidè humani generis aduersarius, qui nullo tempore perniciem ei moliebatur, die quodam tam vehemèti tentationis procella eum concussit, vt planè in desperationis barathrù deuolutus, desertù reliquisset, pristinasq; vitæ delicias repetiisset; ni præsentia S. Apostoli, quem sibi patronù elegerat, cõfirmatus fuisset. Is enim cùm Christi militem planè prostratù cerneret, visibili specie adfuit, eiusq; animù, varijs scripturæ locis in mediù prolatis, ita roborauit, vt resumptis protinùs viribus ad intermissum certamè rediret, ac hostè in fugã conuerteret, prorsus vt deinceps desperationis i spiritus nunquã eum aggressus fuerit. Nec tamè ea propter, oëm victoriæ spem maligni abiecère, sed transfigurantes se in Angelos lucis callidè insidias struxère: vt quod viribus non poterãt, dolo obtinerèt. Persuadebant vt hebdomadarù inedia carnè subiugaret, summumq; perfectionis gradù hac via ascenderet. Proponebant Moyse & Eliæ ieiuniù, & aspera, sanctorù Patrù qui in Sceti cõuersati fuerant, certamina, quibus eum inferiorè esse turpe dicebant. Et certe hac ratione facilè in fraudè & certum exitiù vir sanctus pulsus fuisset, nisi inuocato ardètiùs Christi nomine, maturè hostium verfutiã intellexisset.

Cùm autè neque hæc fraus succederet, paucis diebus elapsis diebus, noctis intempestæ silètio irruit in eù, vi magna, infinita dæmonù caterua, raptimque e cellula in paludes coenosas demergit: ac inde demò extractum per loca aspera & inextricabiles veprium densitates absportant, vrgentque verberibus ac tormètis, vt insulam deserat, ni horrentum mortis suppliciù expectare mallet. Sed cù neque cruciamètis neq; minis vir sanctus moueretur,

caco-

In tentationibus cõfirmatur per S. Apostolum Bartholomæum.

Fallax dæmonum cõsiliium.

Infestatio dæmonum.

cacodæmones cum horrendo stridore, arreptum inferiorum fauces perducunt. Tum Guthlacus ticens gehennæ foetorem, & æstuantes ignis sulphurei globos, omnia quæ passus fuerat, comparat illius angustæ, leuia putabat. Videbat enim non

Videt cruciatus inferorum.

Iterū ei apparet S. Apostolus.

ne dolore & gemitu, inter sulphureos ignium pores, inter fauillarum voragines, inauditos hominum cruciatus, in quos se eum detrufuros mirabantur. Hæc dum fierent subito adfuit admirabile splendore coruscans Bartholomæus, qui inter dæmonum voces comprimens mandauit, ut liqua corporis molestia ad habitationis locum reducerent.

Videntes igitur maligni quòd virum Dei possent tentatione subuertere, Clericum quem Bertelinum nomine, (qui sub B. Guthlaci in statione diuinis mancipatus obsequijs Deo militante tanto prauæ cupiditatis ardore inflammatus magistri sui perimendi cogitationem susceperat, quò ipse sibi res atque domicilium eius quasi ditario quodam iure per summum scelus vendideret. At pius Christi seruus splendore celestis mirificè illustratus, cum Bertelini scelus mirum eum lateret, illi ad se accersito consilium sceleris iniquitatis plenum detexuit, monuitque ut a mentis furore mature respiceret. Ille autem apprehensum se sentiens, statim viri pedibus calcitans se prostravit, veniam petijt & obtulit, qui postea beato Guthlaco fidelis admodum & ad extremum vitæ spiritum cum illo permissus sepulturæ eum tradere meruit.

Videt Bertelini cōtra se machinationes.

Alias quoque dæmonum insidias in vasta solitudine est perpessus, sed is longo bellandi usus fortior factus, eas omninò nihili faciebat. Nōdum cum vultus innumerosos assumptis bellatoribus in agno omnes rundines & strages, & statim eum accedens gratulandam prædicandam prædicandam In Orientem iam seuo ostenditur, ut cum inaniaret, turbari ringere nōdum anctorum inueniret, tunc precibus incoluntur ne vir sanctus absentium dicitur, cognoscitur. Porro quicquid eaque admodum audiuisset, effecit quod in suis iniuriis impullus cum tempus virginitatis eum in precij, tra sepultura eam in eum. At vir

dam cum vigilijs & precibus attētus inſiſſeret, rur-
 ſus innumerabilis dæmonū multitudo adfuit, quæ
 aſſumptis bruorum animantium formis, minas &
 tortores intentabat : ſed vir ſenctus ſolo Crucis ſi-
 gno omnes in effuſam fugam compulit. Porro hi-
 rundines & cæteræ eremi aues, feræ quoque ſylue-
 ſtres, & ſtagni piſces, incredibili manſuetudine ad
 eum accedebant, ſcapulisque eius inſidentes, quo-
 dam gratulationis applauſu ſancti viri humanita-
 tem prædicabant.

Alia dæmo-
 num vexati-
 ones & præ-
 ſigia.

Feræ & vō-
 lucres ad eū
 accedunt.

In Orientalium Anglorum finibus iuuenis qui-
 ſam ſæuo obſeſſus dæmonio tanto furore agitaba-
 tur, vt cum ſua ipſius membra dentibus vnguibusque
 aniaret, tūm tres homines, qui eum vinculis con-
 tringere nitebantur, interfecerit. Hic cum ad varia
 anctorum loca deductus nullum mali ſui remediū
 nueniret, tandem à B. Guthlaco triduo in ieiunio
 & precibus perſeuerante, fuit liberatus, fanusque
 incolumis parentibus reſtitutus. Claruit quo-
 que vir ſanctus inſigni ſpiritu prophetiæ, adeo vt
 obſentium dicta factaque, non ſecus ac ſi præſens eſ-
 ſet, cognosceret.

Dæmonia-
 cus valde ſe-
 uus curatur.

Porro quidam antiſtes Hedda nomine, cum mul-
 taque admiranda de eius vitæ ratione ac ſancti-
 tate audiuiſſet, eum ad ſacerdotij gradum promo-
 uit, effecitque vt Guthlacus, quod à primo conuer-
 ſionis ſuæ initio nunquam facere voluit, inuitus &
 compullus cum ipſo in menſa diſcumberet. Per id
 tempus virgo quædam Edburga filia regis Adulphi
 timbeum ei ſarcophagum cum linteo, haud exi-
 ti precij, tranſmiſit : orans atque obſecrans vt eo,
 ſepultura ſua, vt dignaretur, ſibi que indicaret,
 e nam in ea ſolitudine eſſet habiturus ſucceſſo.
 n. At vir ſanctus agrè tandem admiſſo munere
 respon-

Fit ſacerdos

Prædicat
 quem ſe hæ-
 biturus ſue-
 reſſorem.

respondit: Successorem illum etiam nū ethnicus esse, breui tamen baptizatum iri. quod quidem factum est. Quidam enim Cissa nomine, postquam ex hac vita decessum, ad Christi nomen adiungere eius meruit locum occupare.

Angelus ei
quotidie lo-
cutus est in
eremo de-
genti.

Hoc autem ad consolationem eorum qui pro sua salute certamina suscipiunt, & Christo amore omnibus mundi voluptatibus renunciant, lentio prætereundum non est, quod vir sanctus in vasta illa eremo angelica meruit manè semper vesperi visitatione consolari, per quam susceptis absentia etiam & arcana celestia cognoscebat.

Migrat ad
Dominum.

Appropinquante verò die obitus Bertelini se vocavit, cui postquam multa eaque præclaris dogmata dedisset, inter circumfusam turbam oculis manibusque cum insitum ad cælum sublatis, tertio Idus Aprilis obdormivit in Domino. Commiserat vir sanctus corpus in pulchram sorori suæ Pegæ, cui hoc per Bertelinum in mandatis dederat, ut quæ ad funeris curam mundum ceterent, decenter perageret. Illa igitur audiente quàm patris sui obitu, ad insulam venit, sentitque totam veritatem bitationem supra omnem fragrantiam incoeruit. Cum eabili odoris suavitate repletâ: humatoque lacu in eius oratorio ad propria remeavit.

Sepelitur à
sorore sua.

Vixit autem Sanctus in illa eremo annis quibus quidam cim, cum antea ab anno ætatis suæ vicefimo quatuordecim annos admodum octo in vanitate ac ferocitate in se proposuisset, Porro eximia eius sanctitas ut in vultu eos eritis magnisque clara miraculis coruscavit, ita eos comedere in defuncto corpore illustris permansit. Næpe libera pso ab obitu eius animi circulo, cum sorore carnibus religiosi viri sacrū corpus magnifico monstrum christianos

VITA I
Gothi
pta, ha
Domini
Sancti
thia
praua
peccati ill
quàm p
plum vera
Christianæ
orum imm

Corpus ei
post obitū
integrum
inuentum.

to honorare vellet, fuit integrum planè & incorru-
ptum, dormienti quam mortuo similius, inuētum.
Vestes quoque omnes, quibus fuerat inuolutum,
prorsus inuiolatæ pristino candore nitebant. Lo-
cus autem ipse innumeris miraculis celebris, fuit
Ethelbaldi regis beneficio (cui Guthlacus post mor-
tem apparuisse fertur) nouæ ecclesiæ fabrica deco-
ratus, & multis ædificijs atque ornamentis (ad con-
solationem eorum qui Guthlaci vestigijs insisten-
tes Christo eo in loco militare cupiebant) auctus
ac illustratus.

VITA ET MARTYRIVM S. SABAE

Gotthi. ex ea quæ est per Ecclesiam Gotthiæ conscri-
pta, habetur q̄ apud Metaphrasten. Passus est anno
Domini trecentesimo septuagesimo secundo.

S. Anctus Sabas martyr Christi eximius, in Got. 12. Aprilis.

S. Anctus Sabas martyr Christi eximius, in Got-
thia oriundus, vitam in medio generationis Genus Sa-
prauæ atque peruersæ ita ab omni contagione
peccati illibatam duxit, vt instar clarissimæ itellæ
is curam in mundo fulgeret. Neque enim semel sed sæpè, an-
ar audire quam pro fide martyrio coronaretur, re ipsa se-
tq; totum pluri veræ pietatis acerrimum defensorem osten-
incomit. Cum enim Gotthiæ principes & magistratus
oque S. Christianæ fidei cultores ad nefaria sacra, quæ dijs
cauit. eorum immolata erant, edenda cogere; & Genti-
annis quæ quidam consilium inijsent, vt pro immolatis,
esimo quæ immolata non erant, Christianis suis propin-
ferocitatis proponerent; quo ab imminente mortis peri-
vt in vitulo eos eriperent; Sabas non solùm ipse vetitos ci-
cauit, ita eos comedere recusauit, sed in medium profiliens
nit. Nupte libera & constati protestatus est omnibus, qui
m forore carnibus illis comederent, veros syncerosque
ico monstrosos Christianos non esse. Hac de causa, qui fraudè mo-
I i lieban-